

Motion till riksdagen 2009/10:Sk523

av **Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (s)**

Reglerna för F-skatt

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det läggs fram förslag till åtgärder som begränsar möjligheten att få F-skattsedel för näringsidkare som varit inblandade i skattefusk eller annan brottslig verksamhet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det läggs fram förslag till åtgärder som ökar möjligheten att återkalla F-skattsedel när näringsidkare varit inblandad i skattefusk eller annan brottslig verksamhet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att effekterna av de nya F-skattsedelreglerna ska utvärderas.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ett system med tidsbegränsade F-skattsedlar aktualiseras som en möjlighet.

Motivering

Regeringen har låtit göra en översyn av reglerna för F-skatt, och i juli 2008 lämnade utredningen sitt slutbetänkande med förslag till ändringar i inkomstskattelagen (SOU 2008:76 F-skatt åt flera). Det finns stor anledning att ifrågasätta såväl behovet av de föreslagna förändringarna som vilka konsekvenser ett förändrat näringsverksamhetsbegrepp kan få.

F-skatteutredningen har haft i uppdrag att finna sätt att göra det enklare att starta näringsverksamhet, bland annat för den som har en eller ett fåtal uppdragsgivare. Att det överhuvudtaget skulle vara svårt att starta näringsverksamhet i Sverige med det befintliga regelverket för F-skatt är dock ett påstående som utredningen med tydlighet avfärdar. Av alla ansökningar om F-skattsedel som kom in till Skatteverket under 2006 avslogs bara 1 procent,

Fel! Okänt namn på

och det var bara 0,4 procent som fick avslag på grund av att verksamheten inte ansågs självständig. Ändå är det just detta självständighetskriterium som föreslås förändras.

Vad som beslutats är en förändring i 13 kap. 1 § inkomstskattelagen. Denna paragraf sade tidigare att till inkomstslaget näringsverksamhet räknades inkomster och utgifter på grund av näringsverksamhet. Med näringsverksamhet avsågs förvärvsverksamhet som bedrevs yrkesmässigt och självständigt. Enligt utredningens förslag och den borgerliga riksdagsmajoritetens beslut skall tre saker övervägas: graden av beroende av uppdragsgivaren, integration i dennes verksamhet samt vad parterna har avtalat. Med denna förändring vidgades näringsverksamhetsbegreppet genom att kravet på när en verksamhet kan bedömas som självständig sänktes. Detta innebar att antalet uppdragsgivare fick minskad betydelse vid ansökan om F-skattsedel.

Förändringen var överflödig och utredningen slog nästan knut på sig själv för att motivera de ändringar som beslutats. Som utredningen uttryckligen konstaterade så hade regeringen överskattat F-skattereglernas betydelse som hinder för företagande. Utredningen avfärdade också vad regeringen i direktiven har beskrivit som ett särskilt problem för kvinnligt företagande. Det var inte en större andel kvinnor än män som fått avslag på ansökan om F-skattsedel.

Det allvarliga är de konsekvenser som förändringen kan få för det civilrättsliga arbetstagarbegreppet. Utredningen menade att det var oklart hur det kunde påverkas, men risken var uppenbar att det civilrättsliga arbetstagarbegreppet urholkades om ändringarna genomfördes. Det skulle leda till att ett stort antal personer som idag ses som arbetstagare och därmed åtnjuter det skydd som arbetsrättslig lagstiftning och kollektivavtal ger istället blir betraktade som företagare och går miste om detsamma. Det subjektiva kriteriet vad parterna avtalat är olämpligt som grund för bedömningen av självständigheten eftersom maktrelationen mellan parterna i ett avtal om arbete knappast kan beskrivas som jämbördigt alla gånger. Situationer där den som vill ha ett arbete utfört tvingar fram en uppdragsgivar–uppdragstagarrelation istället för en arbetsgivar–arbetstagarrelation synes då uppenbara. Aspekter av detta är något som både LO och Skatteverket framhåller i sina remissvar. De föreslagna förändringarna riskerar att skapa en gråzon i arbetslivet, en gråzon med ofrivilligt företagande.

Den borgerliga riksdagsmajoriteten har drivit igenom sitt förslag och givetvis ska inte skatterättsliga spelregler ändras år från år. På två punkter måste dock omedelbara åtgärder vidtas. Det måste läggas fram förslag till åtgärder som begränsar möjligheten att få F-skattsedel då vederbörande varit inblandad i skattefusk eller annan brottslig verksamhet. Det måste också bli ökade möjligheter att återkalla F-skattsedel då vederbörande varit inblandad i skattefusk eller annan brottslig verksamhet. Vad som händer på arbetsmarknaden och skattemässigt som följd av de nya F-skattereglerna måste följas noga och utvärderas.

Enligt vår mening bör de nuvarande F-skattsedelreglerna ersättas av andra. Att ha en F-skattsedel på livstid förefaller märkligt – F-skattsedel är knappast någon mänsklig rättighet utan mer ett ”körkort”. Lämpligheten att inneha ett

Fel! Okänt namn på

körkort prövas och man kan också förlora det vid misskötsel, samt då också återfå det efter viss karenstid. Det borde också vara ordningen för ett "körkort" för att driva näringsverksamhet. Trafiksäkerheten skulle sannolikt bli bättre om alla med körkort tvingades köra upp igen efter ett antal år samt fick genomgå en hälsoundersökning. En tidsbegränsad F-skattsedel skulle på samma sätt vara bra för alla seriösa företagare. Det skulle bli en formalitet för alla dem som sköter sig men ett hinder för och en möjlighet att få bort oseriösa företagare.

Stockholm den 1 oktober 2009

Gunilla Carlsson i Hisings Backa (s)

Anneli Särnblad (s)

Göran Persson i Simrishamn (s)

Luciano Astudillo (s)

Caroline Helmersson-Olsson (s)

Helén Pettersson i Umeå (s)

Veronica Palm (s)